

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 17 lipca 2026 r.

PNIK-I.4131.510.2026

Rada Gminy Kluki

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

§ 26 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr 199/XXXI/2026 Rady Gminy Kluki z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Nowy Janów.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Kluki przyjęła statut sołectwa Nowy Janów, stanowiący załącznik nr 1 do przedmiotowej uchwały - dalej statut.

Postanowienie § 26 ust. 2 pkt 3 statutu budziło zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Kluki zawiadomienia z dnia 2 lipca 2026 r. znak: PNIK-I.4131.510.2026.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, Rada Gminy Kluki w wyznaczonym terminie nie złożyła wyjaśnień w przedmiotowej sprawie.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: A90AE2BF-5450-4A74-A5E7-54FDE1DC22F6

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z zasadą praworządności organy władzy publicznej, do których zaliczane są również organy jednostek samorządu terytorialnego, działają w granicach i na podstawie obowiązującego prawa - zasada ta wynika z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji organu i tym samym nakazuje, aby wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Normy upoważniające powinny być interpretowane w sposób ścisły i literalny. Zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

Przechodząc do oceny legalności tejże uchwały, należy wskazać, że w sposób istotny narusza prawo § 26 ust. 2 pkt 3 statutu, zgodnie z którym w przypadku niedoborów lub powstania szkód w mieniu komunalnym z winy zarządzającego, sołectwo zobowiązane jest do niezwłocznego naprawienia szkody. Sołectwo jako jednostka pomocnicza, działa w ramach budżetu gminy (art. 5 w związku z art. 51 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym), nie posiada pełnej samodzielności i swobody działania. Tym samym mając na uwadze taki charakter sołectwa, nie można sołectwu przypisać przymiotu podmiotowości prawnej, jaką posiadają np. ułomne osoby prawne, co w konsekwencji oznacza, że nie będzie można ich pociągnąć do odpowiedzialności za powierzone mienie. Dodatkowo trzeba zauważyć, że jednostki pomocnicze nie mają swojego odrębnego od gminy majątku, nie tworzą własnych budżetów, lecz prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu gminy. Zatem jednostki pomocnicze nie mają własnych środków, z których mogłyby pokryć ewentualne szkody w przekazanym im mieniu. Takie stanowisko znalazło potwierdzenie w judykaturze – patrz wyrok WSA w Łodzi z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt III SA/Łd 546/19.

Dodatkowo należy zauważyć, że art. 18 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym upoważnia radę gminy jedynie do określania zasad przekazywania składników mienia do korzystania jednostkom pomocniczym gminy. Natomiast zgodnie z art. 48 ust. 1 tejże ustawy, w statucie jednostki pomocniczej muszą znaleźć się uregulowania dotyczące sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego przez jednostkę pomocniczą. Zarządzanie (administrowanie), o którym mowa, polega na dokonywaniu czynności bieżących - tak prawnych, jak i faktycznych - dotyczących składników tego mienia. Z kolei, „korzystanie” z mienia obejmuje zarówno działania faktyczne (używanie mienia dla zaspokojenia własnych potrzeb oraz pobieranie pożytków i innych przychodów, jakie dane mienie przynosi, np. czynszów z najmu i dzierżawy nieruchomości wchodzących w skład tego mienia), jak i formalne, w tym czynności cywilnoprawne których przedmiotem są określone dobra wchodzące w skład tego mienia. Wreszcie należy zauważyć, że art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym upoważnia radę gminy wyłącznie do ustalania zasad zarządu mieniem gminnym. Konkludując przepisy te nie mogą stanowić podstawy do określenia zasad odpowiedzialności za przekazane jednostce pomocniczej mienie komunalne.

W sytuacji, w której przedmiotowa uchwała w istotny sposób narusza ww. przepisy prawa, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: A90AE2BF-5450-4A74-A5E7-54FDE1DC22F6

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kluki

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: A90AE2BF-5450-4A74-A5E7-54FDE1DC22F6